

Marile provocari și principalele tendințe din Energie, analizate de avocații firmei Țuca Zbârcea & Asociații, care operează la nivelul celor mai sofisticate structuri din sectorul energetic: tranzacții și finanțări complexe, dispute cu precedent european și proiecte cu relevanța strategică națională. Cele mai interesante mandate ale echipei ce asista jucatori cheie din acest segment, într-o practică ce asigură 10% din veniturile firmei

Practica de Energie & Resurse Naturale a firmei Țuca Zbârcea & Asociații (TZA) a avut, în ultimele douăsprezece luni, o activitate intensă, reflectând fidel dinamica unui sector aflat într-un proces accelerat de transformare: accelerarea investițiilor în stocare, extinderea capacităților regenerabile, menținerea rolului gazelor naturale și dezvoltarea unor proiecte strategice în zona termocentralelor și a energiei nucleare, toate aducând provocări juridice și de reglementare distincte.

Finanțarea celui mai mare proiect BESS din România, în care firma a asistat Banca Transilvania, marchează un reper important pentru piața locală a stocării. Dincolo de dimensiunea sa – 200 MW putere instalată și 400 MWh capacitate de stocare – proiectul confirmă că bancabilitatea unor astfel de investiții se construiește printr-o arhitectură contractuală atent calibrată și printr-o documentație de finanțare solidă. Tot TZA asistă în prezent Ropower în proiectul nuclear SMR Doicești și Mass Group în termocentrala Mintia de 1.700 MW – care va deveni, la finalizare, cea mai mare centrală pe gaze pe un singur amplasament din Uniunea Europeană. Pe fondul acestor mandate emblematic, practica abordează și marile teme de reglementare ale orizontului 2026-2027: tolling agreements, scheme CfD, conformare REMIT, eolian offshore și hidrogen verde – un radar de reglementare complex, în care consultanța preventivă devine mai valoroasă decât intervenția reactivă.

Sorin Vladescu, coordonatorul practicii cu peste 25 de ani de experiență și 19 ani de prezență consecutivă în Chambers Europe, și **Cornel Popa**, cu expertiza sa în petrol, gaze și arbitraje, coordonează o echipă remarcată prin capacitatea de a integra expertiza din ariile conexe ale firmei – un atu esențial într-un sector în care mandatele strict energetice reprezintă mai degrabă excepția decât regula. Cu o pondere de aproximativ 10% în veniturile totale ale firmei și planuri clare de consolidare și diversificare pentru următorii doi ani, practica de energie a Țuca Zbârcea & Asociații urmărește consolidarea și extinderea strategică a poziției sale într-un sector aflat în plină transformare.

Piața în transformare: un an de diversificare și maturizare accelerată

În ultimele 12 luni, activitatea practicii de *Energie și Resurse Naturale* a firmei de avocatură Țuca Zbârcea & Asociații a fost diversificată, reflectând dinamica accelerată a pieței și interesul tot mai mare al investitorilor, dezvoltatorilor, respectiv finanțatorilor pentru proiecte noi, tranzacții și mecanisme contractuale cu grad ridicat de sofisticare. O parte importantă a vizat dezvoltarea și extinderea de proiecte în zona energiei regenerabile, stocării și a altor tehnologii relevante pentru flexibilitatea sistemului energetic, dar și tranzacții de M&A, finanțări, inclusiv structurarea documentației contractuale aferente acestor investiții.

„Am fost implicați în numeroase mandate în legătură cu proiecte eoliene, fotovoltaice și instalații de stocare, unde

asistența noastră a acoperit întregul spectru relevant: de la aspecte de reglementare, autorizare și permitting, până la structurarea contractuală, tranzacții, finanțări și mecanisme contractuale ce asigură bancabilitatea proiectelor. În paralel, am ramas activi și în segmente precum gaze naturale, termocentrale și proiecte energetice strategice”, a explicat [Elisa CRISTEA](#), Avocat senior în cadrul Țuca Zbârcea & Asociații, într-un interviu acordat *BizLawyer*.

Citește și

→ [ANALIZĂ DETALIATĂ - The Legal 500 EMEA, ediția 2026 | Cele mai bune firme de avocatura din România, în 15 arii de practica. ȚZA se menține în fruntea ierarhiei, NNDKP și Filip & Company sunt pe podium, iar PNSA, Schoenherr, RTPR, CMS și ZRVP sunt în prima banda în mai multe arii de practica. Avocați noi în toate categoriile de recunoaștere](#)

Regândirea profundă a infrastructurii energetice naționale obliga casele de avocatura mari să își calibreze echipele pentru un volum masiv de lucru în zona de stocare și regenerabile. Dinamica pieței arată clar că investitorii strategici nu mai caută doar consultanța juridică clasică, ci o mapare extinsă a riscurilor de sistem în fața autorităților de reglementare.

Pe lângă mandatele de dezvoltare și investiții, echipa a asistat clienți și în zona de conformare și gestionare a riscurilor de reglementare, inclusiv în legătura cu obligațiile aplicabile participanților la piața de energie, structuri contractuale noi, aspecte de compliance și evaluarea impactului noilor reglementări asupra modelelor de business. De asemenea, în multe dintre proiectele casei de avocatura, apar în mod firesc și componente conexe de real estate, mediu, concurența, fiscal, litigii sau ocuparea forței de muncă, în măsura în care acestea sunt incidente în dezvoltarea, operarea, finanțarea sau reorganizarea proiectelor energetice.

„Din această perspectivă, activitatea noastră din ultimul an confirmă că practica de energie presupune tot mai puțin o abordare strict sectorială și tot mai mult o coordonare integrată a unor teme juridice multidisciplinare, adaptate specificului fiecărui activ sau fiecărei tranzacții. Per ansamblu, am observat o maturizare a cererii: clienții nu mai urmăresc doar asistența punctuală pe probleme de autorizare sau tranzacționare, ci solicită tot mai frecvent suport strategic, care să îmbine înțelegerea cadrului de reglementare, bancabilitatea contractuală, gestionarea riscurilor și adaptarea structurilor de investiție la realitățile pieței energetice din România”, a subliniat Elisa CRISTEA.

Migrarea serviciilor juridice de la o funcție de suport administrativ la un pilon central în structurarea tranzacțiilor confirmă faptul că sectorul energetic regional a depășit faza dezvoltărilor speculative, intrând într-o etapă de maturitate corporativă. Avocații devin veritabili arhitecți comerciali care trebuie să asigure nu doar legalitatea formală a avizelor, ci și viabilitatea pe termen lung a investițiilor complexe.

Discuția cu avocata TZA evidențiază o trecere indubitabilă spre multidisciplinaritate în consultanța acordată clienților din sectorul energetic, dominat de proiecte regenerabile complexe. Corelarea strânsă dintre reglementare, M&A și riscurile de conformare reconfigurează complet cererea din partea investitorilor mari. Astfel, succesul tranzacțiilor depinde direct de capacitatea echipei juridice de a oferi soluții strategice perfect adaptate ecosistemului local de business.

În cadrul practicii firmei, cea mai mare intensitate a cererii s-a concentrat în zona instalațiilor de stocare și a proiectelor de energie regenerabilă, în special eoliană și solară. Aceste segmente au generat un volum semnificativ de mandate, atât în faza de dezvoltare și autorizare, cât și în contextul tranzacțiilor, finanțărilor și analizelor de tip due diligence.

„În special în ceea ce privește proiectele de stocare, observăm un interes investițional foarte ridicat, determinat

inclusiv de faptul ca astfel de active pot fi, în anumite cazuri, mai ușor de analizat din perspectiva autorizațiilor și permiselor/avizelor, de regula, un calendar mai scurt pentru structurare, tranzacționare și evaluare juridică și comercială”, a punctat Elisa CRISTEA.

Accelerarea proiectelor de stocare reprezintă un răspuns direct la necesitatea urgentă de echilibrare a rețelei naționale. Din punct de vedere juridic, scurtarea calendarului de permitting reprezintă un argument comercial decisiv pentru clienții din acest segment.

Totodata, echipa a ramas activa și în zona gazelor naturale și a proiectelor pe baza de termocentrale, unde asista clienți în mandate cu componenta complexă de reglementare, dezvoltare și structurare contractuală. În paralel, interlocutoarea ^{Biz}Lawyer observa un interes susținut și pentru proiectele cu profil strategic, inclusiv în domeniul energiei nucleare. În ceea ce privește oportunitățile pentru acest an, avocații anticipează ca acestea vor continua să se concentreze în special în zona stocării, a proiectelor eoliene și fotovoltaice, precum și a infrastructurii și tehnologiilor asociate flexibilității sistemului energetic, pe fondul nevoii de integrare a noilor capacități de producție și de creștere a stabilității rețelei.

„În același timp, vedem oportunități importante și în sectorul gazelor naturale, ca tehnologie de tranziție, precum și în proiectele energetice strategice, inclusiv cele cu componenta nucleară, unde interesul investitorilor și al actorilor instituționali rămâne ridicat”, a detaliat Elisa CRISTEA.

Mixul energetic de tranziție al României rămâne unul complex, susținut simultan de dezvoltarea proiectelor pe gaze naturale și de avansul inițiativelor din zona nucleară. Armonizarea cadrului legal și de reglementare aplicabil tehnologiilor verzi cu cel aferent surselor convenționale va continua să fie una dintre principalele provocări pentru stabilitatea legislativă a sectorului energetic în anii următori.

Proiectele de stocare și cele eoliene sau solare sunt în avangarda preferințelor investiționale din acest an. Totuși, menținerea unui ritm ridicat de activitate în zona gazelor naturale și a energiei nucleare arată că tranziția energetică românească rămâne puternic ancorată în soluții strategice robuste. Predictibilitatea autorizării reprezintă pilonul central pe care se cladește viitorul acestor capacități majore.

Citește și

[→ Tuca Zbârcea & Asociații, desemnata ”Firma anului în România” la Chambers Europe Awards 2026 | Schoenherr câștiga în Europa de Sud-Est, Kinstellar în CEE, iar Mannheimer Swartling primește distincția la nivel european. Deloitte Legal, premiata ca ”Outstanding Law Firm”](#)

Mandate de referință: precedente istorice și proiecte de importanță strategică

Țuca Zbârcea & Asociații asistă în mod constant investitori, dezvoltatori, finanțatori și alți participanți relevanți din piața energiei, atât în tranzacții de M&A, cât și în procese de finanțare aferente proiectelor din acest sector. Dintre mandatele cu caracter public, firma de avocatură menționează, în primul rând, asistența acordată Bancii Transilvania în legătura cu finanțarea celei mai mari instalații de stocare a energiei în baterii din România, cu o putere de 200 MW și o capacitate de stocare de 400 MWh, localizată în Florești, județul Cluj, dezvoltată de Nova Power & Gas. Țuca Zbârcea & Asociații a asistat finanțatorul în toate etapele structurării și contractării facilității de credit, inclusiv prin realizarea analizei de tip due diligence juridic cu privire la proiect, redactarea și negocierea

contractului de facilitare și a celorlalte documente de finanțare, precum și prin asistența acordată în legatură cu îndeplinirea condițiilor precedente și utilizarea facilității. „Mandatul s-a remarcat prin complexitatea specifică finanțării unui proiect de stocare de mari dimensiuni, într-un segment aflat în plină dezvoltare pe piața locală”, a indicat Elisa CRISTEA. Echipa de avocați implicată în proiect i-a inclus pe **Sorin Vladescu** (Partener), **Alexandra Pereș** (Partener), **Gabriela Anton** (Partener – Banking).

Coordonarea unor astfel de mandate de importanță regională necesită o structură internă solidă, capabilă să sincronizeze arii multiple de expertiză juridică. Implicarea directă a partenerilor cheie garantează o trasabilitate impecabilă a documentației tranzacționale în fața investitorilor instituționali.

Finanțarea acordată de Banca Transilvania pentru megaproiectul de stocare din Florești reprezintă un precedent istoric pentru piața financiar-bancară locală. Această tranzacție validează bancabilitatea stocării standalone în România, deschizând calea pentru noi structuri de creditare sindicalizată

Un alt proiect complex în care [firma a acordat asistența a fost tranzacția prin care Omnia Capital B.V. și Premier Energy au convenit vânzarea simultană și reciprocă a unor participații](#) în mai multe societăți de proiect în care cele două grupuri aveau calitatea de co-asociați. Tranzacția a avut un profil aparte, întrucât a vizat o reorganizare de portofolii, în cadrul căreia Omnia Capital a cesionat participații în șapte societăți de proiect și a preluat, totodată, participații în Alive Capital S.A. România și Alive Capital D.O.O. Belgrad. Țuca Zbârcea & Asociații a asistat Omnia Capital B.V. pe întreg parcursul procesului, atât în componenta de vânzare, cât și în cea de achiziție de participații, oferind consultanța cu privire la structurarea tranzacției, redactarea, negocierea și semnarea documentelor relevante, precum și în legatură cu obținerea aprobărilor și avizelor necesare din partea autorităților competente anterior implementării operațiunilor.

Reorganizările dinamice de portofolii swap, cum este cazul deal-ului transfrontalier dintre Omnia Capital și Premier Energy, indică o sofisticare profundă a pieței de M&A. Astfel de mișcări strategice demonstrează că marii jucători își optimizează din mers activele pentru a atinge o eficiență operațională superioară.

De asemenea, avocații TZA au asistat OMV Petrom în legatură cu achiziția unor pachete de părți sociale în portofolii de proiecte eoliene din România dezvoltate de societăți din grupul Renovatio.. Asistența a inclus realizarea analizei juridice de tip due diligence, precum și redactarea și negocierea documentelor aferente tranzacțiilor. Mandatul este unul complex, echipa de avocați fiind una multidisciplinară, coordonată în principal de **Cornel Popa** (Partener) și **Silvana Ivan** (Partener).

Integrarea echipelor multidisciplinare în mandatele de fuziuni și achiziții din domeniul eolian asigură acoperirea optimă a riscurilor de urbanism și concurență. Expertiza partenerilor coordonatori devine astfel un garant al tranzacționării sigure în sectoare puternic reglementate.

Un alt proiect important este dat de asistența pe care avocații TZA o acordă în prezent Ropower în procesul de dezvoltare a centralei SMR Doicești, un proiect de importanță strategică pentru țara noastră. Mandatul este unul extrem de sofisticat, cu multiple implicații juridice și consultanța acordată de o echipă de avocați specializați în diverse arii ale dreptului, sub coordonarea principală a lui Sorin Vladescu (Partener).

De asemenea, asistența pe care echipa o acordă în prezent Mass Group în procesul de dezvoltare a termocentralei Mintia de 1.700 MW vizează un activ care va deveni, la finalizare, cea mai mare centrală electrică pe gaze din Uniunea Europeană pe un singur amplasament. Mandatul este coordonat de **Sorin Vladescu** (Partener).

Proiectele de tip SMR la Doicești și centrala gigant de la Mintia redesează în mod direct harta securității energetice europene. Consultanța juridică de înalt nivel oferită în aceste cazuri implică o stăpânire profundă a reglementărilor comunitare de mediu și a standardelor tehnologice unice.

Printre proiectele asistate în ultima perioadă se numără și reprezentarea unui operator economic român, furnizor pe piața angro de energie electrică, sancționat de autoritatea de reglementare cu o amendă de peste 20 milioane de euro pentru preținse acuzații de încălcare a art. 5 din *Regulamentul REMIT* privind manipularea pieței. Amendă aplicată de autoritatea națională a făcut parte dintr-un pachet mai larg de sancțiuni aplicate față de 4

companii participante pe piața de energie electrică, care au atins un total de peste 100 milioane de euro. Echipa de litigii a firmei, în colaborare cu avocații specializați în dreptul energiei au asigurat serviciile de asistență juridică și de reprezentare în fața instanțelor de judecată, obținând, în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție o decizie favorabilă de anulare a Deciziei prin care operatorul fusese sancționat cu amenda de peste 20 milioane de euro. „Este cea mai mare amenda anulată pe cale judecătorească din istoria REMIT în tot cadrul Uniunii Europene. Echipa de avocați litiganți a fost coordonată de **Dan Cristea** (Partener)”, a indicat Elisa CRISTEA.

Litigiile de o asemenea magnitudine pe zona REMIT demonstrează că supravegherea pieței angro a devenit extrem de agresivă în plan național. Anularea unei astfel de sancțiuni majore în fața Înaltei Curți stabilește un reper jurisprudențial indispensabil pentru corectitudinea aplicării reglementărilor anti-abuz.

Toate aceste mandate se remarcă prin complexitate, impact și caracter inovator, fiind menționate cu titlu exemplificativ pentru a ilustra amploarea și diversitatea expertizei Țuca Zbârcea & Asociații în domeniul energiei și al proiectelor strategice. Acest portofoliu impresionant de cauze și proiecte de anvergură demonstrează că liderii pieței avocaturii din România pot gestiona cu succes proiecte transfrontaliere și dispute majore, unde miza financiară uriașă este dublată de o complexitate legislativă de nivel european. Coordonarea asigurată direct de partenerii seniori pe proiecte unice precum Mintia, Doicești sau litigiul REMIT reflectă o forță multidisciplinară formidabilă. Astfel, excelența tehnică și experiența de instanță își unesc eforturile pentru a proteja interesele economice și strategice ale clienților.

Citește și

[→ În spatele scenei, alături de avocații din practica de Real Estate de la Țuca Zbârcea & Asociații, într-un mediu în care calitatea documentației, calibrarea riscurilor și gestionarea inteligentă a calendarului determina dacă un proiect se finanțează, se construiește și se capitalizează corect | De vorba cu Razvan Gheorghiu-Testa \(partener\) despre tendințele pieței imobiliare și forța unei echipe care operează integrat, folosește inteligent regulile și anticipează riscurile, astfel încât proiectele complicate, de la teren și autorizare până la finanțare, leasing și exit să ajungă la linia de sosire](#)

Contractare avansată și sectoare emergente: PPA, BESS și hidrogen

Pentru perioada 2026/2027, firma observă că atenția clienților este concentrată asupra acelor reglementări și mecanisme contractuale care pot influența direct bancabilitatea proiectelor, predictibilitatea veniturilor și flexibilitatea modelelor de business în sectorul energiei. În primul rând, spune interlocutoarea BizLawyer, se constată un interes tot mai ridicat pentru structurile contractuale de tip tolling agreement, aflate încă într-o fază relativ incipientă pe piața din România.

„Astfel de structuri pot fi relevante atât pentru proiecte regenerabile și active de stocare, cât și pentru proiecte convenționale, inclusiv termocentrale, în măsura în care permit o alocare mai sofisticată a riscurilor comerciale și operaționale. În paralel, remarcăm un interes constant pentru schemele de sprijin de tip CfD, clienții fiind preocupați nu doar de arhitectura juridică a mecanismului, ci și de calendarul efectiv de implementare, criteriile de eligibilitate, bancabilitatea documentației și modul în care aceste scheme pot susține finanțarea unor proiecte noi, în special în zona regenerabilelor. Din perspectiva oportunităților, CfD-urile pot oferi o mai mare vizibilitate asupra fluxurilor de venit și pot facilita accesul la finanțare”, a declarat Elisa CRISTEA.

În ceea ce privește REMIT și zona de abuz de piață, se observa o atenție sporită din partea participanților la piața asupra obligațiilor de transparență, publicare și raportare, precum și asupra necesității de a avea politici interne și mecanisme de conformare adaptate unei piețe din ce în ce mai sofisticate. „Acest cadru generează o cerere pentru asistența juridică specializată în materie de compliance, investigații și gestionarea interacțiunii cu autoritățile”, a subliniat Elisa CRISTEA.

Normele stricte impuse prin regulamentele europene anti-abuz cresc responsabilitatea echipelor juridice din interiorul marilor companii de trading și furnizare. Implementarea unor proceduri riguroase de conformare corporativă devine esențială pentru a evita sancțiuni pecuniare majore din partea autorității naționale de reglementare.

Investitorii urmăresc cu interes și potențialul real de implementare a proiectelor eoliene offshore, în special din perspectiva calendarului legislativ, a regimului concesiunii/permitting-ului, a accesului la infrastructura și a fezabilității economice a unor asemenea investiții. Oportunitatea eolianului offshore este una strategică, având în vedere dimensiunea posibilă a proiectelor și impactul lor asupra mixului energetic. Nu în ultimul rând, hidrogenul verde rămâne un subiect prezent în analizele și discuțiile cu clienții firmei, în special cu investitori deja activi în energia regenerabilă, interesați de extinderea lanțului valoric și de proiecte noi de producție, utilizare sau integrare industrială.

„Interesul este alimentat de perspectiva unor scheme de sprijin, de obiectivele de decarbonizare și de oportunitățile de poziționare timpurie într-un segment emergent. Din experiența noastră, cele mai multe blocaje de permitting apar în zonele unde procedurile de urbanism, mediu și autorizare trebuie corelate între mai multe autorități și cadre de reglementare”, a afirmat Elisa CRISTEA.

Modificările legislative anticipate pe radarul investitorilor pentru anii următori vizează direct mecanismele de predictibilitate a veniturilor. Introducerea contractelor pentru diferență și a tolling agreement-urilor reflectă dorința de diminuare a riscului comercial de piață. Oportunitățile strategice din offshore și hidrogen vor prinde contur pe măsura ce claritatea normativă va fi dublată de scheme de sprijin solide.

□ Blocaje de permitting

Potrivit interlocutoarei **BizLawyer**, cele mai multe blocaje de permitting apar în zonele unde procedurile de urbanism, mediu și autorizare trebuie corelate între mai multe autorități și cadre de reglementare. În practică, dificultățile nu deriva întotdeauna din lipsa unui cadru legal, ci mai ales din aplicarea neunitară a acestuia și din faptul că anumite autorități nu sunt încă pe deplin familiarizate cu specificul tehnic și juridic al noilor proiecte energetice, în special al celor din zona energiei regenerabile și al infrastructurii asociate. În concret, apar frecvent întârzieri în legătură cu încadrarea corectă a proiectelor din perspectiva procedurilor de mediu, inclusiv în etapa de evaluare a impactului asupra mediului, precum și în situațiile care implică arii protejate sau schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și scoaterea din circuitul agricol.

„În multe cazuri, provocarea principală este lipsa unei abordări coordonate între autorități și interpretările diferite date aceluiași cerințe legale, ceea ce se reflectă direct în calendarul de dezvoltare. În ceea ce privește tranzacțiile / finanțările, aceste aspecte de mediu devin și mai vizibile, întrucât în cadrul analizelor de tip legal due diligence identificăm frecvent probleme legate de parcurgerea incompletă sau neuniformă a procedurilor de mediu și de autorizare sau de certă necorelări între documentația tehnică și avizele deja obținute”, a semnalat Elisa CRISTEA.

Astfel de elemente pot afecta nu doar profilul de risc al proiectului, ci și bancabilitatea lui și apetitul investitorilor sau al finanțatorilor. Echipa a întâlnit inclusiv situații în care o tranzacție nu a avansat deoarece societatea-mamă, prezentă la nivel european, nu a fost dispusă să accepte rigorile specifice cadrului de reglementare de mediu din România, pe fondul unor diferențe de aplicare a reglementărilor de mediu față de alte jurisdicții.

„În acest context, aspectele de mediu, în special cele legate de procedura de evaluare a impactului asupra mediului,

pot descuraja în mod semnificativ investițiile. Pentru accelerarea calendarului, abordarea noastră se bazează pe implicarea cât mai timpurie în structurarea proiectului, astfel încât eventualele riscuri de permitting și de mediu să fie identificate înainte ca ele să se transforme în blocaje”, a menționat Elisa CRISTEA.

În mod concret, firma pune accent pe maparea din timp a traseului de autorizare, verificarea coerenței dintre documentația de urbanism, drepturile asupra terenurilor, parametri tehnici ai proiectului și cerințele de mediu, precum și pe un dialog aplicat cu autoritățile competente, inclusiv pentru clarificarea unor aspecte de interpretare care țin de specificul proiectului.

Procesul de permitting de mediu rămâne o zonă de maximă sensibilitate comercială, unde blocajele administrative pot periclita finanțările mari. Neuniformitatea interpretărilor administrative locale descurajează adesea capitalul străin riguros. Soluția optimă rezidă în implicarea timpurie a consultanților juridici capabili să asigure conformitatea tehnică și să mențină un dialog instituțional eficient.

▣ **Contracte PPA/CPPA**

Tranzacționarea energiei prin contracte PPA/CPPA pe termen lung s-a consacrat ca pilon de bază pentru atragerea finanțării bancare. Clauzele privind adaptarea la modificările legislative retroactive și gestionarea dezechilibrelor de rețea reprezintă elemente critice în negocieri. Stabilitatea fluxului de numerar garantat este criteriul suprem analizat de bănci în evaluarea riscului de credit.

Avocata TZA spune că, din practica ultimului an, cele mai robuste structuri PPA/CPPA au fost cele care au combinat un grad suficient de predictibilitate a veniturilor cu o alocare clară a riscurilor comerciale și de reglementare.

„Pentru proiectele aflate în finanțare, recomandăm în special clauze bine calibrate privind dezechilibrele, change in law, curtailment-ul, întârzierile de COD și remedii clare în caz de neperformanță, toate corelate cu documentația de finanțare. Băncile se uita, de regulă, la bancabilitatea reală a contractului, la bonitatea oftakerului, la profilul obligațiilor de livrare și la măsura în care PPA-ul susține stabilitatea fluxurilor de venit pe termen lung”, a recomandat Elisa CRISTEA. La nivel european, tocmai această funcție de stabilizare explică accentul pus în ultimii ani pe PPA și alte instrumente contractuale de durată.

Un management de proiect inteligent și preventiv reclamează maparea simultană a tuturor variabilelor de urbanism, cadastru și mediu. Dialogul transparent și argumentat tehnic cu agențiile județene de mediu scurtează timpurile de răspuns și previne apariția contestațiilor ulterioare în instanță.

În România, proiectele de stocare în baterii sunt structurate, de regulă, fie ca active standalone, fie în formule co-locate/hybrid cu proiecte de producție, iar documentația contractuală pune accent pe drepturile asupra terenului, racordare, EPC/O&M, integrarea software-ului de control și, tot mai des, pe contractele de optimizare/commercial dispatch sau alte structuri prin care operatorul monetizează flexibilitatea activului.

„Din perspectiva „revenue stack”-ului, vedem o combinație între participarea pe piețele de energie și piața de echilibrare. Piața locală este favorizată și de eliminarea dublei tarifări pentru energia stocată și reintrodusă în rețea, precum și de noua schemă de sprijin aprobată de Comisia Europeană pentru dezvoltarea capacităților de stocare”, a indicat Elisa CRISTEA.

În practică, firma asistă clienții în mandate care vizează structurarea, due diligence-ul, finanțarea și documentarea contractuală a proiectelor de stocare, inclusiv în legătură cu integrarea acestora în portofolii mai ample de active regenerabile.

Monitorizarea atentă a fluxurilor de venit cumulate (revenue stacking) reprezintă cheia profitabilității în stocarea de mari dimensiuni. Avocații trebuie să structureze contracte de EPC și O&M extrem de solide, capabile să garanteze performanța tehnică obligatorie cerută de algoritmi complecși de dispatching comercial.

Configurarea proiectelor bazate pe baterii de stocare a cunoscut o evoluție remarcabilă sub impulsul stimulentele europene recente. Asistența juridică completă pe contractele comerciale de management al capacității asigură deblocarea rapidă a finanțării de proiect.

▣ Hidrogen verde

Firma asistă clienți activi în industria energiei regenerabile care analizează intrarea pe piață în contextul producției de hidrogen verde, precum și dezvoltarea unor proiecte pilot cu componenta integrată de producție, stocare și valorificare comercială. Din perspectiva avocaților, principalele piedici de reglementare țin de faptul că piața se află încă într-o etapă incipientă, iar cadrul normativ aplicabil nu este pe deplin configurat pentru a susține, în condiții economice sustenabile, producția, stocarea și comercializarea hidrogenului verde.

„Deși la nivel european există un impuls semnificativ (inclusiv prin Directiva RED III și pachetul Fit for 55), transpunerea și operaționalizarea acestor obiective la nivel național sunt încă în curs de consolidare. În mod particular, observăm dificultăți legate de tratamentul tarifar aplicabil energiei electrice utilizate în procesul de electroliză, în condițiile în care costul energiei și al tarifelor de rețea poate reprezenta o componentă dominantă a costului total de producție al hidrogenului verde”, a arătat Elisa CRISTEA.

În lipsa unor ajustări de reglementare (de exemplu, reducerea sau eliminarea anumitor tarife de rețea pentru energia utilizată în electroliză), competitivitatea economică a hidrogenului verde rămâne limitată în raport cu hidrogenul convențional. Per ansamblu, dezvoltarea unei piețe funcționale pentru hidrogenul verde în România depinde în mod critic de clarificarea cadrului de reglementare, de ajustarea tratamentului tarifar al energiei și de implementarea unor mecanisme de sprijin care să permită atingerea competitivității economice și, implicit, scalarea proiectelor la nivel industrial, a adăugat avocata.

Sectorul emergent al hidrogenului verde se confruntă cu sincope normative majore la nivel local, în ciuda directivelor europene ferme. Stabilirea unui cadru tarifar special pentru electroliză reprezintă condiția sine qua non pentru a atinge o masă critică comercială. Scalarea industrială a acestor tehnologii va fi rezultatul direct al deblocării unor mecanisme financiare adaptate realităților pieței autohtone.

Citește și

[→ Practica de Concurență de la Țuca Zbârcea & Asociații rămâne etalon pe piața locală, cu o echipă evidențiată în ghidurile internaționale și performanța constantă în mandatele încredințate | Raluca Vasilache \(Partener\): Ultimul an a fost cu adevărat special, având privilegiul de a lucra în câteva tranzacții stimulante din punct de vedere profesional. A crescut considerabil practica în domeniul autorizării investițiilor străine și se remarcă o pondere mai mare a investigațiilor](#)

Dispute și scheme de sprijin

Țuca Zbârcea & Asociații are o experiență solidă în mandate sensibile de dispute și compliance în sectorul energiei, inclusiv în investigații derulate de ANRE în aplicarea cadrului REMIT. Deși astfel de mandate presupun, în mod firesc, un grad ridicat de confidențialitate, se poate menționa reprezentarea unui operator economic român, furnizor pe piața angro de energie electrică, sancționat de autoritatea de reglementare cu o amendă de peste 20 milioane de euro pentru pretinse acuzații de încălcare a art. 5 din Regulamentul REMIT privind manipularea

pieței.

Amenda aplicata de autoritatea naționala a facut parte dintr-un pachet mai larg de sancțiuni aplicate față de 4 companii participante pe piața de energie electrica, care au atins un total de peste 100 milioane de euro. Avocații Țuca Zbârcea & Asociații au contestat Decizia ANRE de aplicare a sancțiunii și au obținut – într-o prima etapa - anularea ei în prima instanța de catre Curtea de Apel București, atât pentru motive de nelegalitate, cât și pentru motive de netemeinicie.

„În privința temeiurilor de netemeinicie, Curtea a confirmat argumentele avocaților Țuca Zbârcea & Asociații potrivit carora operatorul economic avusese un comportament economic rațional și corect, astfel încât nu putea fi adusa în discuție o acuzație de manipulare a pieței. Subsecvent, Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul autorității și a menținut hotărârea Curții de Apel București de anulare a Deciziei prin care operatorul fusese sancționat cu peste 20 milioane de euro”, a explicat Elisa CRISTEA.

Aceasta reprezinta cea mai mare amenda anulata pe cale judecatoreasca din istoria REMIT în tot cadrul Uniunii Europene. Pe durata întregii dispute, apararea societății reclamante a fost asigurata de **Dan Cristea** (Partener) și **Șerban Sârbu** (Managing Associate).

Disputele de anvergura și compliance-ul sectorial reclama o cunoaștere chirurgicala a mecanismelor de tranzacționare și a directivelor europene anti-abuz. Anularea istorica a amenzii de peste 20 de milioane de euro confirma robustețea aparării construite pe argumente solide privind raționalitatea economica a conduitei analizate. Acest succes reafirma importanța securizării asistenței de elita pe parcursul investigațiilor complexe.

În materia schemelor de sprijin și a finanțarilor publice din sectorul energiei, rolul avocaților TZA acopera în principal structurarea juridica a proiectelor astfel încât acestea sa fie compatibile cu cerințele cadrului de reglementare aplicabil, cu regulile programelor de finanțare și cu exigențele de bancabilitate urmarite de investitori și finanțatori. ”Asistența noastră vizeaza, de la caz la caz, analiza condițiilor de eligibilitate, structurarea raporturilor contractuale relevante, evaluarea implicațiilor de ajutor de stat, alocarea riscurilor între participanți și corelarea cerințelor schemei de sprijin cu documentația de proiect, de finanțare și de implementare”, a menționat Elisa CRISTEA.

În masura în care proiectele o impun, firma asista clienții și în interacțiunea cu autoritățile naționale competente, inclusiv în etapa de clarificari privind aplicarea cadrului normativ, interpretarea criteriilor relevante și structurarea documentației necesare pentru accesarea sau implementarea mecanismelor de sprijin. În proiectele cu componenta mai complexa de ajutor de stat sau cu relevanța europeana, suportul include și analiza aspectelor care pot necesita aliniere la cadrul UE și coordonarea cu consultanți sau parteneri relevanți în raport cu exigențele aplicabile la nivelul Comisiei Europene.

Negocierile strânse cu Comisia Europeana pe dosarele sensibile de ajutor de stat impun o precizie milimetrica în argumentarea economica a proiectelor naționale. Sincronizarea perfecta între echipa locala și cerințele executive comunitare determina obținerea deciziilor de neobiecție necesare implementării granturilor mari.

Citește și

→ [Cum lucreaza avocații firmei Țuca Zbârcea & Asociații în proiectele de obținere și implementare a ajutoarelor de stat și cum îi pot ajuta pe clienții care solicita asistența | Șansele unui proiect depind de caracteristicile sale intrinseci, de îndeplinirea criteriilor de eligibilitate și de corectitudinea cu care sunt colectate documentele necesare depunerii dosarului. De vorba cu Raluca Vasilache \(Partener\) și Andreea Opreșan \(Partener\) despre pașii care trebuie urmați și aspectele sensibile de care companiile](#)

[trebuie sa țina cont](#)

O echipa cu profesioniști de prim rang

Practica de Energie & Resurse Naturale a firmei Țuca Zbârcea & Asociații se bazează pe o echipa matura și bine consolidată, coordonată de [Sorin Vladescu](#), *Partener* cu peste 25 de ani de experiență în domeniu. La nivel de recunoaștere profesională, Sorin Vladescu este constant evidențiat de principalele directoare juridice internaționale, precum Legal 500 sau Chambers Europe, fiind considerat drept unul dintre cei mai titrați avocați din România specializați în acest domeniu.

De asemenea, Cornel Popa, *Partener* în cadrul Țuca Zbârcea & Asociații are o experiență vastă în ceea ce privește aspectele de reglementare aferente sectorului petrol și gaze, oferind asistența juridică unora dintre cei mai importanți jucători din această industrie în problematici complexe de drept societar și comercial, M&A ori arbitraje relevante. Totodată, echipa include avocați cu experiența relevantă în întregul spectru al proiectelor și tranzacțiilor din energie și resurse naturale, de la aspecte de reglementare, dezvoltare și autorizare, până la M&A, finanțări și mandate sensibile în fața instanțelor de judecată.

„Unul dintre punctele forte ale practicii noastre este integrarea foarte bună cu ariile conexe din cadrul firmei. În funcție de specificul fiecărui mandat, lucrăm în mod constant alături de colegii din cadrul echipelor de finanțări, real estate, dreptul mediului, concurența, litigii și achiziții publice, ceea ce ne permite să oferim asistența juridică completă în proiecte ce presupun o abordare multidisciplinară”, a punctat Elisa CRISTEA.

În ceea ce privește proiectele multi-jurisdicționale, casa de avocatură își consolidează capacitatea atât prin colaborarea strânsă cu firme internaționale de avocatură, pentru schimb de expertiză și coordonare în cadrul unor mandate transfrontaliere, cât și prin experiența sa în proiecte care implică investitori, finanțatori și contrapărți din mai multe jurisdicții. „Această abordare ne permite să gestionăm eficient aspectele de drept local în corelare cu cerințele și standardele aplicabile în structuri internaționale de investiții, finanțare sau dezvoltare”, a punctat interlocutoarea ^{Biz}Lawyer.

Alianțele internaționale strategice și participarea la consorții multi-jurisdicționale extind anvergura operațională a marilor case de avocatură din România. Corelarea perfectă a cutumelor comerciale globale cu rigurile codului civil și fiscal autohton garantează liniștea investitorilor instituționali străini.

Echipa specializată reunește profesioniști de prim rang, recunoscuți la nivel internațional de directoare juridice prestigioase precum Chambers și Legal 500. Capacitatea nativă de integrare cu departamentele de real estate, proiect finanțe și litigii generează un avantaj competitiv uriaș în piață. Abordarea integrată a mandatelor transfrontaliere plasează practica în elita avocaturii de business din regiune.

Practica de *Energie & Resurse Naturale* reprezintă o componentă importantă a activității firmei, cu o pondere de aproximativ 10% în veniturile totale.

Dincolo de această contribuție cantitativă, relevanța practicii este dată și de rolul sau strategic, având în vedere că multe dintre mandatele din energie implică proiecte de anvergură, tranzacții complexe și o colaborare strânsă cu alte arii-cheie din firmă. Pentru următoarele 12–24 de luni, principalele obiective rămân consolidarea echipei și a capacității de a gestiona mandate complexe, multidisciplinare și cu calendar accelerat, dar și diversificarea portofoliului de proiecte în sectoarele cu cea mai mare dinamică din piață, în special energie regenerabilă, stocare, gaze naturale și proiecte energetice strategice.

„Desigur, ne vom implica în continuare în mandate cu relevanță regională sau europeană, în inițiative de policy și dialog cu autoritățile / asociațiile din industrie, precum și în proiecte cu componentă de ESG și sustenabilitate”, a concluzionat Elisa CRISTEA.

Ponderea solida de zece procente din încasarile totale reflecta poziția pivot deținută de energie în ansamblul business-ului firmei. Focusarea strategică pe componenta de ESG și sustenabilitate pe termen lung plasează firma de avocatură în rândul promotorilor transformării ecologice durabile.

Importanța vitală a departamentului se reflectă atât în cifrele financiare constante, cât și în impactul sistemic al megaproiectelor gestionate. Strategia axată pe extinderea capacităților în regenerabile și implicarea activă în modelarea politicilor sectoriale va consolida poziția de lider a firmei. Direcția orientată spre sustenabilitate promite o dezvoltare robustă și adaptată viitorului european decarbonizat.

Recunoașterea internațională a practicii de Energie & Resurse Naturale a Țuca Zbârcea & Asociații este constantă și bine consolidată în toate directoarele juridice de referință, confirmând an de an ca firma se numără printre cei mai importanți actori din acest segment al pieței juridice românești.

Evaluatorii internaționali constată, în mod consistent, că firma operează la nivelul celor mai sofisticate structuri din sectorul energetic: tranzacții cross-border, finanțări complexe, dispute cu precedent european și proiecte cu relevanță strategică națională. Această combinație între recunoaștere externă și substanța reală a mandatelor plasează Țuca Zbârcea & Asociații în poziția de reper pentru orice investitor, finanțator sau dezvoltator care activează sau intenționează să activeze în piața de energie din România.